

**O`ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O`RTA
MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI**

**ANDIJON MASHINASOZLIK INSTITUTI
“AXBOROT TEXNOLOGIYALARI” kafedrasi**

**“INFORMATIKA VA AXBOROT TEXNOLOGIYALARI”
fanidan**

REFERAT

**Mavzu: POWER POINT DASTURI HAQIDA
UMUMIY MA'LUMOTLAR.**

**Bajardi: “Avtomatika va elektrotexnologiya” fakulteti “MYAMT”
yo'nalishi 1-kurs 1-guruh talabasi: Turg'unova Gavharoy.**

Tekshirdi: katta o'qituvchi U. Qosimova.

Andijon- 2013 .

MAVZU: POWER POINT DASTURI HAQIDA UMUMIY MA'LUMOTLAR.

R E J A :

- 1. Power point dasturi haqida umumiy ma'lumotlar.**
- 2. Power point dasturida tugmalarning vazifalari.**
- 3. Taqdimotlar yaratish.**
- 4. Slaydlar rejimida ishlash.**
- 5. Foydalanilgan adabiyotlar.**

Microsoft PowerPoint 97 – universal, imkoniyalari keng bo'lgan, ko'rgazmali grafika amaliy dasturlari sirasiga kiradi va mant, rasm, chizma, grafiklar, animatsiya effektlari, ovoz, videorolik va boshqalardan tashkil topgan slaydlarni yaratish imkonini beradi.

Slayd – ma'lum bir o'lchamga ega bo'lgan muloqot varaqlari hisoblanadi. Unda biror maqsad bilan yaratilayotgan namoyish elementlari joylanadi.

Slaydlar ketma-ketligidan iborat tayyor ko'rgazmani kompyuter ekranida, videomonitorida, katta ekranda namoyish qilish mumkin. Ko'rgazmani tashkil qilish – slaydlar ketma-ketligini loyihalash va jihozlash demakdir.

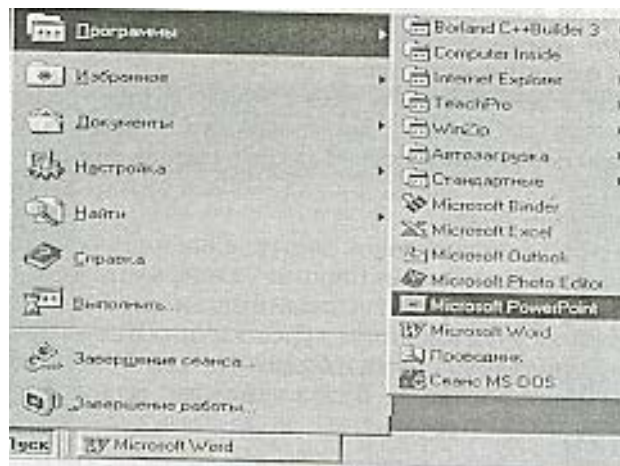
Taqdim etish axborot texnologiyasining samaradorligi ko'p jihatdan taqdim etuvchi shaxsga, uning umumiy madaniyati, nutq madaniyati va xokozolarga bog'liq ekanligini ham unitmaslik lozim.

PowerPoint dasturi **MICROSOFT** firmasining **WINDOWS** qobig'i ostida yaratilgan bo'lib, ushbu dastur prezentatsiyalar (taqdimot qilish, ya'ni tanishtirish) bilan ishlash uchun qulay bo'lgan dasturiy vositalardan biridir. Bu dastur orqali barcha ko'rgazmali qurollarni yaratish va ba'zi joylarda esa ma'lumotlar bazasi sifatida ham qo'llash mumkin. Ayrim xollarda bu dasturdan multimedia vositalarini boshqarish va ularni qo'llab namoyish etuvchi qurilmalarga yuborish vazifalarini ham bajarish mumkin. Dasturdagi asosiy tushunchalar bu **slayd** va **prezentatsiya** tushunchalaridir.

Prezentatsiya (taqdimot) – yaratilayotgan slaydlar turkumi va uni namoyish etish uchun beriladigan fayl nomi. Masalan: Prezentatsiya 1 - **PowerPoint** dasturi ochilganda, sarlavhalar qatorida paydo bo'lib, yaratilayotgan taqdimotning ayni vaqtdagi nomi hisoblanadi. Bu nomni keyinchalik o'z xoxishingizga ko'ra almashtirishingiz mumkin.

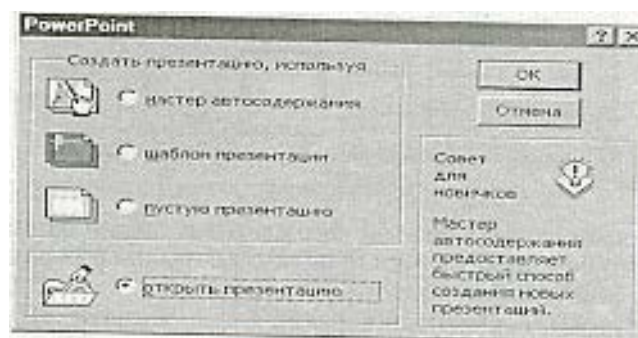
PowerPoint dasturini ishga tushirish. Bu dasturni ishga tushirishni **WINDOWS** ish stolidan quyidagi buyruqlarni bajarish orqali dastur ishga tushiriladi.

«Пуск» - «Программы» - «MICROSOFT PowerPoint»

Eslatma: yuqoridagi buyruqlarni bajarish sichqonchaning chap tugmachasini bosish orqali amalga oshiriladi.

PowerPoint ishga tushirilganda ekranda quyidagi rasmlar ko'rsatilgan taqdimot yaratish muloqot darchisini ko'rish mumkin.

Bu muloqot darchasi orqali taqdimot yaratish turini tanlab olish mumkin. Yuqoridagi rasmda 4 ta asosiy bo'lim berilgan, ularning har biri haqida qisqacha to'xtalib o'tamiz.

- **«Мастер автосодержания»** (avtomundarija ustasi) – ma'ruzachi ismi, familiyasi, mavzu nomi, taqdimot turi, uslubi, rangli chizmasini kiritib, bir necha slayddan iborat bo'lgan tayyor taqdimotni chiqaradi.

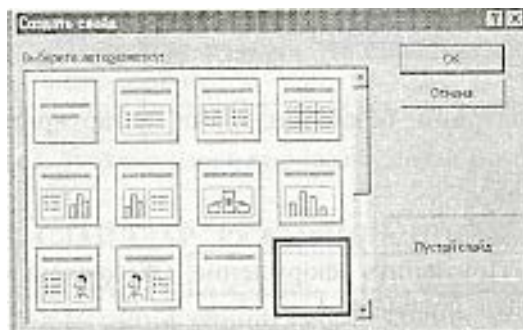
- **«Шаблон презентации»** (Taqdimot qoliplari) – taqdimotni jihozlash turini tanlash va ularda ish olib borish imkonini beradi.

- **«Пустую презентацию»** (Bo'sh taqdimotni) – mustaqil ravishda taqdimot tuzish imkonini beradi.

- **«Открыть презентацию»** (Taqdimotlarni ochish) – kompyuter xotirasida va diskda mavjud bo'lgan ko'rgazmali fayllarni ochadi.

Xar bir foydalanuvchi dasturda ish olib borishi uchun yuqoridagi bo'limlardan birini o'z maqsadiga ko'ra tanlab oladi. Dastur ishini bo'sh

taqdimotdan ham boshlash mumkin. Buning uchun sichqoncha ko'rsatgichi «**Пустую презентацию**» (Bush takdimotni) bo'limiga olib kelinadi va «**OK**» tugmasi bosiladi. Bunda quyidagi mulokot darchasi hosil bo'ladi.

Bu yerda ko'rsatilgan har bir slaydni tanlab olish imkoniyati bor. Buning uchun yo'nalish tugmalari yoki sichqonchadan foydalanish mumkin.

Muloqot darchasidan kerakli holat, masalan: «**Пустой слайд**» (Bo'sh slayd) ko'rinishi tanlanadi va «**OK**» tugmasi bosiladi.

Bu amallar bajarilgandan so'ng **PowerPoint** dasturining asosiy oynasi xosil bo'ladi. U sarlavhalar qatori, gorizontall menyu, uskunalar paneli («standart», «bichimlash» va rasmlar bilan ishlash), rejim (xolat) tugmachalari (slaydlar rejimi, strukturalar rejimi, saralash rejimi, namoyishlar rejimi) va ishchi maydonni o'z ichiga oladi.

PowerPoint ekranining pastki chap burchagida ish rejimi va uning turlarini boshqaruvchi tugmalar (piktogrammalar) guruhi joylashgan.

Tugmalarning vazifalarini quyidagi jadvalda keltirilgan:

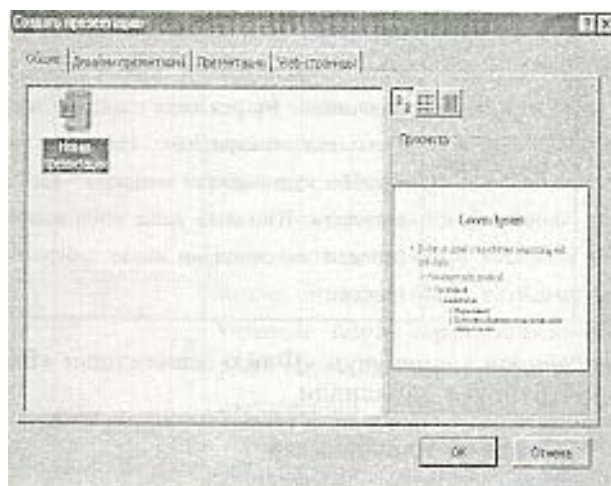
Tugmacha	Rejim	Izoh
	Slaydlar	Bu rejim tanlanganda ekranda faqat bitta slayd tasvirlanadi. Slaydlar rejimi har bir slaydni ketma-ketlik bilan jihozlanib, unga kerakli matnlarni kiritishda juda qulay.
	Strukturalar	Strukturalar rejimida har bir slayd belgi bilan ifodalanadi. Slayd belgisidan keyin tartib raqami va sarlavhasi joylashgan. Sarlavha tagida slayd matni ko'rinadi. Struktura rejimini taqdimot

		strukturasini o'zgartirganda, sarlavha va matnlarni qayta ishlashda qo'llash tavsiya etiladi. Matn slaydini strukturaning beshta darajasiga joylashtirish mumkin. Bu rejimda hamma slaydlarning sarlavhasini va matnini ko'rib chiqish, taqdimot strukturasini slaydlarini jihozlash va rasmlarni ko'rib chiqishga chalg'imasdan tekshirib chiqish mumkin
	Slaydlarni saralash	Slaydlarni saralash rejimida hamma slaydlar ekranda kichiklashtirilgan xolatda ko'rinadi. Bu rejim slaydlarning o'rnini almashtirish uslubini o'rnatishda va namoyish etish vaqtida slaydlarning ekranda ko'rinib turish vaqtini belgilashda qo'llaniladi. Bundan tashqari, bu rejimda slaydlarning o'rnini almashtirish va slaydlarni kerakli joyga ko'chirish imkoniyati mavjud
	Belgilar	Varaq belgilari rejimi ma'ruza uchun kerakli bo'lgan belgilarni tayyorlashda va ko'rib chiqishda qo'llaniladi. Taqdimot yaratayotganda har bir varaqni boshkariluvchi matnlar bilan to'ldirish mumkin
	Namoyish	Namoyish etish rejimi ko'rgazmaning oxirgi ko'rinishini ko'rish uchun mo'ljallangan. Bu rejimda slaydlar ekranga ketma-ket chiqariladi. Namoyish etish tartibi ko'zlanayotgan maqsadga qarab o'rnatiladi. Yuqorida qayd etilganlarning barchasi namoyishdan avval tayyorlab qo'yiladi.

PowerPoint dan chiqish uchun «*Файл*» menyusidan «*Выход*» (*Chiqish*) buyrug'i tanlanadi.

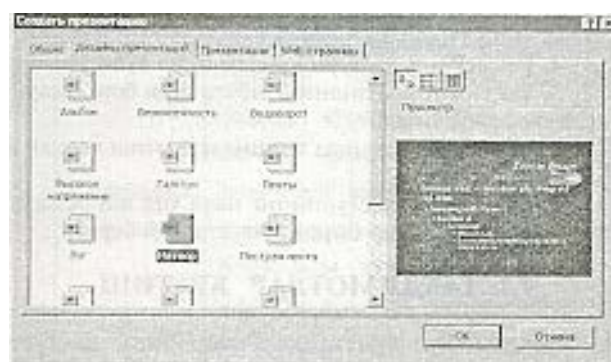
Taqdimotlar yaratish.

Yangi taqdimotni yaratishda PowerPoint dasturining asosiy oynasidagi Gorizontal menyuning «Файл»-«Создать» (Fayl-Yaratish) buyruqlari ketma-ket bajariladi. Bu buyruqlar bajarilgandan so'ng «Создать презентацию» (Prezentatsiya yaratish) muloqot darchasi qo'llanadi.

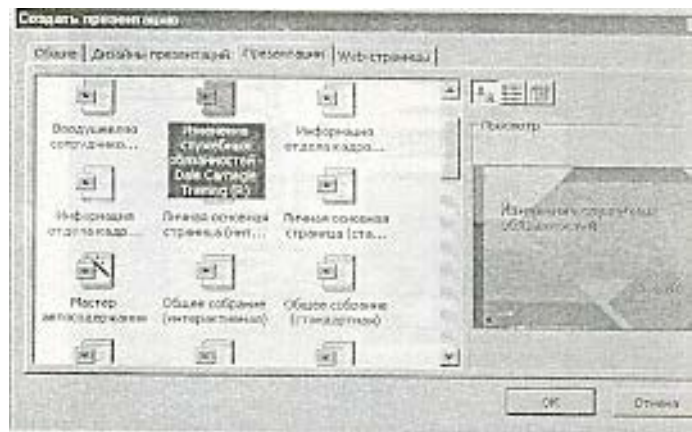

Bu oynada quyidagi funksiyalarni bajaruvchi buyruqlar mavjud:

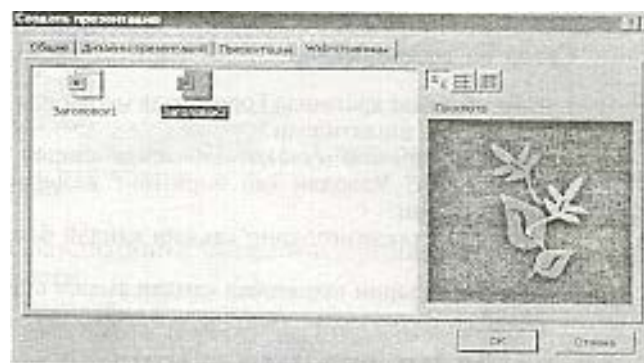
1. «Общие» (Umumiy) – yangi taqdimot yaratish qolipi;
2. «Дизайны презентаций» (Taqdimot dizaynlari) turli taqdimotlarning tasvir ranglari va qoliplarini ko'rsatish, ya'ni rang turi, harflar ko'rinishi va taqdimotning boshqa atributlarini aniqlash uchun Power Pointning dizayn shablonini tanlash mumkin.

3. «Презентация» (Taqdimotlar) – bunda turli sohalarda ish olib borishga mo'ljallangan tayyor taqdimotlar ko'rinishlari keltirilgan.

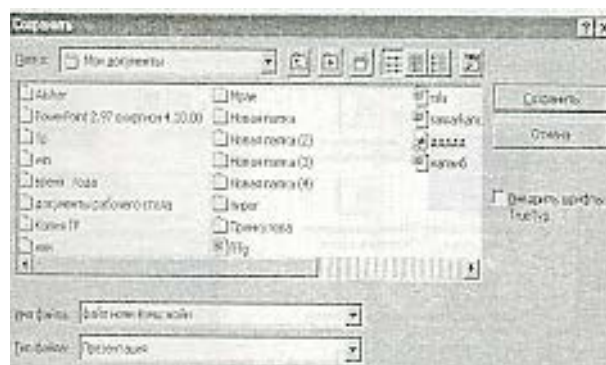
4. «Web-страницы» (Web-sahifalar) ko'rinishidagi taqdimotlar.

Eslatma: yuqoridagi taqdimotlarni yaratish va ularning turlarini, dizaynlarini va sarlavhalarini tanlash sichqoncha orqali amalga oshirilib, ishga tushurish uchun OK tugmasi bosiladi.

Taqdimotlarni saqlash. Yaratilgan taqdimotlar fayllarda saqlanadi. Saqlash uslubi WINDOWSning boshqa dasturlari kabi. Taqdimotlarni saqlash quyidagi usulda bajariladi:

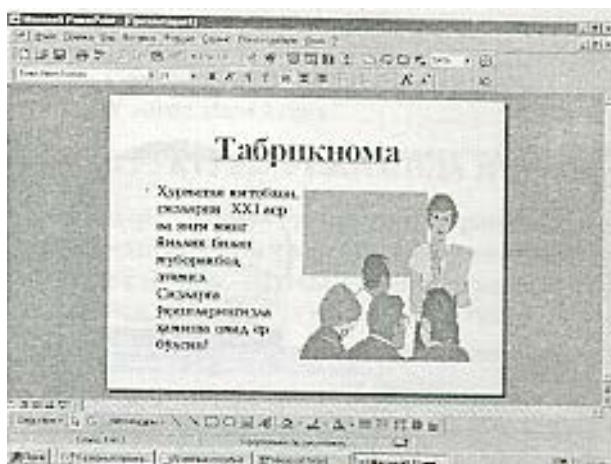
Standart uskunalar panelidagi saqlash (piktogrammasi) tugmasi bosiladi yoki gorizontaal menyudan «Файл»-«Сохранить» (Saqlash) buyruqlari beriladi. Shunda quyidagi muloqot darchasi hosil bo'ladi va unda ketma-ket quyidagilar amalga oshiriladi.

1. Saqlash uchun fayl nomi va papkasi ko'rsatiladi.
 2. **«Сохранить»** (Saqlash) tugmasi bosiladi.
- Taqdimotlarni tahrirlash. Taqdimotlarni saqlagandan keyin uning tarkibidagi barcha slaydlarni alohida-alohida o'zgartirish mumkin buning uchun yaratilgan slaydlarga sichqoncha ko'rsatkichi olib kelinadi va tugmasi bosilib tasdiqlangandan so'ng kerakli o'zgartirishlarni kiritish mumkin bo'ladi.

Slaydlar rejimida ishlash.

Bu rejimda yangi slayd yaratish, uning belgisini o'zgartirish, slayd matnini terish, tahrir qilish, slaydlarni guruhlash, rang sxemasini o'zgartirish hamda maxsus fon yaratish mumkin.

- Yangi slayd yaratish uchun darchaning standart uskunalar panelidagi **«Создать слайд»** (Slayd yaratish) tugmasi bosiladi.
- Slayd belgisi, turi, ko'rinishlarini o'zgartirish uchun standart uskunalar panelidagi **«Разметка слайда»** (Slaydni belgilash) tugmachasi bosiladi.
- slaydlarni bezash ishlarini o'zgartirish uchun shu paneldagi **«Применить оформление»** (Jihozlash qo'llanilsin) tugmasi bosiladi.

Slaydga matn kiritish va uni tahrir qilish 2 usulda amalga oshiriladi:

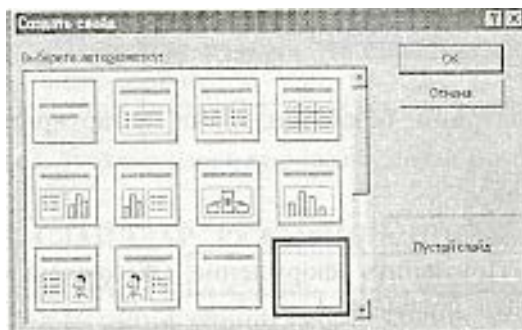
- 1) matn uchun ajratilgan maydonga sichqoncha ko'rsatkichi olib kelib bosiladi va kursor paydo bo'lgandan so'ng matn klaviatura orqali kiritiladi;
- 2) sichqoncha ko'rsatkichi **«А»** tugma (piktogramma)siga olib kelinib bosiladi va kerakli sohaga matn kiritiladi.

Slaydlarni kichraytirish uchun matn bloki tanlanadi yoki ob'yekt va tanlash markeri chegaralari tanlanadi.

O'zgartirish kiritish uchun sichqonchaning o'ng tugmachasi bosiladi. Ekranda yordamchi (konteksli) menyu hosil bo'ladi. Menyudan kerakli rejim tanlab olinadi.

Slaydlarni belgilash. Slaydlarni belgilashni qo'llab rasm, diagramma, jadval yoki WINDOWSning ixtiyoriy ob'yektini qo'yishni mo'ljallab slayd tanlash mumkin. Buning uchun «Файл» menyusidan «Создать» (Yaratish) buyrug'i tanlanadi.

Tavsiya qilinayotgan slaydlardan kerakli ko'rinishdagi slayd tanlanadi va «OK» tugmasi bosiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. U.YU.Yo'ldoshev, R.R.Boqiyev, F.M.Zokirova
«Informatika» G'.G'ulom nomidagi nashriyot-matbaa ijodiy
uyi. Toshkent-2002
2. S.S.Qosimov, A.A.Obidov. «Kompyuter olami». Toshkent
«Cho'lpon» 2001.